

Революција у Русији

1917

Фебруарска револуција (1917)

Узроци револуције:

- **Криза 1917. године - војсци недостају залихе и храна.**
- **Висок степен експлоатације радника.**
- **Грешке на фронту , неорганизованост војске.**
- **Нерешена радничка и национална питања.**

Ток догађаја

- 22. фебруар: отпуштања радника у фабрици Петрограда: почетак општег протеста радника
- 27. фебруар: развој општег протеста у оружани устанак - заузимање мостова, железничких станица, победа револуције
- 3. март: монархија пада

Резултати фебруарске револуције

- Пад аутократије
- Отворен је Пут демократског развоја земље

Октобарска револуција

- ***Узроци:***
- **Влада све више губи подршку народа**
- **индустрија и пољопривреда земље били су пред потпуним колапсом**
- **предуслов за промену власти.**

Ток догађаја

- **Средином септембра Лењин је развио план оружаног устанка и начине његовог извођења. Главни циљ Октобарске револуције било је освајање власти од стране Совјета.**
- **12. октобра основан је Војнореволуционарни комитет (ВРК), центар за припрему оружаног устанка. Устанак је почео у ноћи 24. октобра, на дан отварања Другог конгреса Совјета. Влада је одмах успела да изолује оружане снаге које су јој лојалне.**
- **Бољшевици су извршили велики пропагандни рад међу војницима и радном масом. Објашњено је значење завере и створени су револуционарни центри. Народ је коначно схватио да је бољшевичка партија једина партија која је бранила интересе народа.**

Ток догађаја

- 25. октобра Лењин је стигао и лично предводио устанак у Петрограду.
- Војнореволуционарни комитет је најавио свргавање Привремене владе и пренос власти на Петроградски совјет радничких и војничких посланика. Зимска палата је 26. октобра заузета, а чланови Привремене владе ухапшени.
- Октобарска револуција у Русији остварена је уз пуну подршку народа Лењин је изабран за председника Савета народних комесара.
- 3. новембра 1917. године, заузимањем Кремља, совјетска власт је победила и у Москви. Даље, совјетска власт је проглашена у Белорусији, Украјини, Естонији, Летонији, Криму, Северном Кавказу и Централној Азији. Револуционарна борба у Закавказју се одужила до краја грађанског рата (1920-1921), који је био последица Октобарске револуције 1917. године.

Зимска палата

Лењин

Грађански рат (1918 – 1922)

- **Формирају се главни политички блокови: антибољшевичке организације и бољшевици и њихови савезници.**
- **Бољшевици формирају Црвену армију, а противници револуције Белу гарду**

- **Узроци:**
- **Октобарска револуција**
- **Недемократске мере бољшевика (диктатура, репресија, активности ванредних органа) Закључење Брестског мира.**

Грађански рат (1918 – 1922)

- На почетку рата Бела гарда је напредовала у биткама, али је већ 1919. године Црвена армија повратила своју предност и задржала је након напада Пољске на Русију 1920. године.
- 1921 - Ришки мир (Западна Украјина и Западна Белорусија су дате Пољској).
- 1922 - Рат се завршава победом Совјета

Последице рата

- Бољшевици (црвени) су однели војно-политичку победу.
- Белогардејске армије су поражене.
- Совјетска власт успостављена је широм земље, укључујући и већину националних регија. То је допринело стварању услова за учвршћивање бољшевичке власти у земљи и спровођење социјалистичких трансформација.
- Огромни људски губици (8 милиона људи је погинуло, умрло од глади и болести).